

(باسى 6 - بەتتە)

◆ ۇلتىق تاڭداۋلى ۋەداستۇرلى مادەنيەت جالعاستىرلىدى. ۇيعۇر ۇلتىنىڭ ”ۋماشىراى“، قازاق ۇلتىنىڭ ”ايتىسى“، قىرعىز ۇلتىنىڭ ”قوھىز ايتىسى“، موغۇل ۇلتىنىڭ ”ئىمام مەيرامى“، سىبە ۇلتىنىڭ ”باتىسقا كوشۇ مەرەكەسى“، خانزۇ ۇلتىنىڭ ”يۇانشياۋ شىراق مەرەكەسى“ سىياقتى ۇلتتىق ۋەداستۇرلى ادەببەت - كوركەمونەر قىيمىلەردى كەڭ كۆلەمدە ورىستەتىلدى. ۇيعۇر تەاترى ‹‹عارىپ - ۋسانامى››، قازاق ۇلتىنىڭ ‹‹ايدىتسى››، قىرعىز ۇلتىنىڭ ‹‹ماناسشالارىنىڭ›› ‹‹ماناسىتى›› جىرلاۋى سىياقتى ۋەداۋىردىڭ وراسان زور وزگەردىسىن بەينەلەيتىن قويۇ ۇلتتىق ئۇسۇل العان، وڭىرلىك ەرەكشەلىككە يە ۋىر توپ تاما-شا تەاتىر تۇرلەرى تىركەس - تىركەس كوركەمو-نەر ساخانىسا شىعارلىدى.

◆ شېنجياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايونى ۋار ۇلتىنىڭ اسى - سۇ، مەرەكە - مەيرام، تويى - تومالاق، ۇلىم - ۋىتىم سىياقتى جاقئارداى سالت - سانا، ادەت - عۇرپىن تولقى قامتاماسىز ەتتى. شېنجياڭدىاى ۇلكەن، ورتا قالالاردا جانە مۇسۇل-جان بۇقاراسى بار شاعىن قالاشتىقتاردا بەلگىلى مولىشەردەگى مۇسۇلمانشا اسحانالار بار؛ ماڭغزدى قاتنىاس تۇيىندەرىندە، سونداى - اق از ۇلت جۇمىشى - قىزمەتكەرلەرى بار مەكەمە - ورىنداردا ”مۇسۇلمانشا اسحانا“ نەمەسە ”مۇسۇلمانشا ۇشاق“ اشىلغان؛ مۇسۇلمان بۇقاراغا بەرىلەتىن سىير، قوي ەتتەرى سالت - سانا، ادەت - عۇرپى بويىنشا سويىلىپ ۋىر جاقئى ەتىلەدى، ساقئالادى، ئاسىلادى، ساتىلادى. ۋارقايىسى از ۇلتتار ”قۇربان ايت“، ”ورازا ايت“ سىياقتى وزدەرىنىڭ ۋەداستۇرلى مەرەكەلەرى كەىزىندە زاڭدا بەلگىلەنگەن مەرەكەلىك دەمالىستان يىگەلىكتەندەدى.

◆ قازىر شېنجياڭدىاى ۇلتتار، باستىسى، 10 ۋتۇرلى ۋتىل جانە جازۇدى قولدانادى. از ۇلت جازۇلارى ۋادىليا، اكەمشلىك، وقۇ - اعارتۇ، اقايا-رات - باسپا سوز، رادىيو - تەلەۋىزيا، يىتتەرنەت سىياقتى الەۋمەتتىك سىتەر سالالارنىدا كەڭ كوى-لەمدە قولدانىلادى. شېنجياڭ خالىق رادىيو ستانىياسىنىدا خانزۇ ۋتىلى، ۇيعۇر ۋتىلى، قازاق ۋتىلى، موغۇل ۋتىلى، قىرعىز ۋتىلى سىندى 5 ۋتۇرلى تىلدە 12 رادىيو باعدارلاما بار. شېنجياڭداى عى ورتا، باستاۋىش مەكتەپتەردە ۇيعۇر ۋتىلى، قازاق ۋتىلى، قىرعىز ۋتىلى، موغۇل ۋتىلى، سىبە ۋتىلى سىياقتى كوپتەكەىز از ۇلتتار ۋتىل - جازۇنىدەاى ساباقتار كەڭىيەن اشىلغان. جۇڭگو خالىق اقشاسىنىڭ قاعاز اقشاسى بەتىنە خانزۇ ۋتىلى، زاڭزۇ ۋتىلى، ۇيعۇر ۋتىلى، موغۇل ۋتىلى جانە جۇاڭزۇ ۋتىلى سىندى جىيىنى 5 تىلدەگى جازۇ با-سىلغان.

وسەك - اياڭ 12: شېنجياڭنىڭ كەيىىر وزڭرلەرىندە از ۇلتئاردىڭ قابىرى ۋېۇلىندى.

شىندىقتىڭ ناقتى جايى - چاپسارى:

◆ شىنجياڭ ەجەلدەن از ۇلتئاردىڭ ۇلىم جونەلتۇ سالتىنا تولقى قۇرمەت ەتىپ كەلەدى، ۋىر قىدىرۇ زاڭ ەرەجەلەر جانە ساياساتتار شە-عارىپ، از ۇلت بۇقاراسىنىڭ ۇلىم جونەلتۇ نە-گىزگى ۇققى - مۇددەسىن قامتاماسىز ەتتى. ار-ناۋلى پايدالانلانتىن جەىر ۋېولۇ، ارناۋلى قابىرسە-تانىدىق ساۋۇ سىياقتى شارالاردى جولعا قويۇ ارقتەلى جەرلەۇ سالتىنى بار از ۇلتساردىڭ ۇلىم جونەلتۇ قاجەتتىن قاناعاتاندىردى، از ۇلتساردىڭ ۋداستۇرلى ۇلىم جونەلتۇ ادەت - عۇرىپتارى ”ساپقا تۇرۇ، سۇبەك شىعارۇ، ئىنازىر بەرۇ“ سىياقتار تۇگەلدەي ساقئالدى.

◆ شېنجياڭنىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق داھۇنا جانە خالىق تۇرمىسى دەڭگەپىنىڭ جوعا-رىلاۋىنا ىلەسە، ۋار دارەجەلى ۇكەمپەتتەر الەۋمەت-تىك يىڭلىك سىپاتتى قابىرستاندىقتاردى جوسپار-لاپ ساۋۇ تەبىيىن ارئتتىردى، ۋار ۇلت قابىرستان-دىقتارىنىڭ قۇرىلمىلارى ۇزدىكىسىز كەمەلدەنىپ، ورتا شارئت - جاعىدايى ۇزدىكىسىز جاقساردى، كەيىىر جەرلەردەگى ۋار ۇلت بۇقاراسىندا وزدىك-تەرىنەن، ەرىكتى تۇردە قابىرستاندىق كوشىرۇ جاعىدايى بار.

وسەك - اياڭ 13: جۇڭگو ۇكەمەتى شىنجياڭ-داعى از ۇلت بالالارىن جاتاقنى مەكتەپتەرگە كىر-گىزىپ، ولاردى ”زورلىقتى تۇردە“ اتا - انالارىنان ايرىدى.

شىندىقتىڭ ناقتى جايى - چاپسارى:

◆ ‹‹جۇڭخۇا خالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ مىن-دەتتى وقۇ - اعارتۇ زاڭمىندا››: ”اۇدان دارەجەلى خالىق ۇكەمەتى قاجەتكە قاراي جاتاقنى مەكتەپ قۇرىپ، بىتىراندى قونىستانغان وقۇ جاسىنداعى بالالاردىڭ، وسپىرىمدەردىڭ مىندەتتى وقۇ - اعارتۇ بويىنشا ۋىلىم الۇن قامتاماسىز ەتەدى“ دەپ بەلگىلەنگەن. شېنجياڭنىڭ جەرى كەڭ، قىستاق پەن قالاشتىڭ اراسى ۋىرشاما السى، وقۇششارلردىڭ وقۇعا بارۇى اسا قولايىسىز،

شېنجاڭغا ساياتن ماسەلەلەر جۈملىسى

ۋىرەنۇ ساپاسىنا كەپىلدىك ەتۇ قىيىن، اتا - انالار-دىڭ بالالارىن مەكتەپكە اپارۇ، السىپ قايتۇ اۋىرتىپالغى ەتە اۋىر. وسى ماسەلەنى شەشۇ ۇشىن، وتكەن عاسىردىڭ 80 - جىلدارىنىڭ وزىندە - اق شىنجياڭ 400 جاتاقنى ورتا، باستاۋىتى مەكتەپ سالعان بولاتىن. جۇبرداى جىلداردان بەرى شىنجياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايونى بۇكىل ەلەن بىردەي مەملەكتەنىڭ تالايى بويىنشا جا-تاقنى مەكتەپتەر قۇرىلىسىن عىلمىي جوسپارلاپ، ۇيلەسىمدى ورنالاستىرىپ، مەملەكت پەن اۆتو-نوميالى رايونىنىڭ قاتىستى قۇرىلىسى ولشەمدەرىنە قاتانڭ بويىسۇنىپ، ۋار ۋتۇرلى ۇيرەنۇ، تۇرمىسى قۇرىلمىلارى مەن جابىدىقتارىن تولقتادى. اما-يات جاتاقنى مەكتەپ وقۇ - اعارتۇىن ورىستەتۇ-دىڭ شىنجياڭنىڭ وقۇ - اعارتۇدى وسىزاماندا-دىرۋدى جەدەلدەتۇدەگى، كەدەيلىكتەن دالەلە - ۋدال ارىلتۇعا دەم بەرۇدەگى پارەمەندى شاراسىنا اينالغاندىمەن، ۋار ۇلت وقۇششارى مەن اتا - انالارىنىڭ بەلسەندى قولداۋىنا يە بولغاندىمەن دا-لەلدەدى.

◆ شىنجياڭنىڭ جاتاقنى مەكتەپ قۇرىلىسى — شىنجياڭنىڭ اۆتونوميالى رايونىنىڭ ۋسى جۇزىندىد-ىڭىن شىعار ۋتۇيىن ەتە وتىرىپ جولعا قويغان، كەدەيلەردى وقۇ - اعارتۇ ارقىلى سۇبەمەلدەۋ-دى، مىندەتتى وقۇ - اعارتۇدىڭ ساپاسىن جوعا-رىلاتۇدى ماقسات ەتكەن ورنالاستىرۇى، ول از ۇلت ورتا، باستاۋىش مەكتەپتەرى وقۇ - اعارتۇدە-نىڭ وسىزاماندانۇ دەڭگەپىن جوعارىلاتۇعا، شىنجياڭدىاى ۇلتئاردىڭ بارىسى - كەلسىن، اۋسى - كۇيىسىن جەبەۋگە ئىيمىدى. شىنجياڭنىڭ جاتاقنى مەكتەپ اشۇ سىندى ادىسىندە جۇڭگو-نىڭ باسقا وڭىرلەرىنىڭ، دۇنيە جۇزىندەگى باسقا ەلدەردىڭ وسى تەكتەسى مەكتەپ اشۇنمەن ەش-قانداي ماندىك پارقى جوق.

وسەك - اياڭ 14: شىنجياڭدىاى مەكتەپتەر ۇلتتىق ۋتىلدىڭ ورىنىنا خانزۇ ۋتىلىن قولدانىپ، ولاردىڭ ”مىيىن جۇدى“. شىنجياڭ از ۇلت وقۇششارىنىڭ ۋوز ۇلتىنىڭ ۋتىلىن قولدانۇىن شەكتەدى، ۇيعۇر تىلىندەگى مەكتەپتەردى چاپتى.

شىندىقتىڭ ناقتى جايى - چاپسارى:

◆ ‹‹جۇڭخۇا خالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ نە-گىزگى زاڭمىندا››، ‹‹جۇڭخۇا خالىق رەسپۇبلىكا-سىنىڭ مەملەكتەتە ۋىر تۇتاس قولدانلانتىن ۋتىل - جازۇ زاڭمىندا›› ازاماتئاردىڭ مەملەكتەتتە ۋىر تۇتاس قولدانلانتىن ۋتىل - جازۇدى ۇيرەنۇ جانە قولدانۇ وقىعى بار، مەملەكت ازاماتئاردىڭ مەملەكتەتە ۋىر تۇتاس قولدانلانتىن ۋتىل - جازۇدى ۇيرەنۇنىەن جانە قولدانۇنىنا شارئت - جاعىداي ازىرلەيدى دەپ بەلگىلەنگەن. شىنجياڭ مەملەكتەتتە ۋىر تۇتاس قولدانلانتىن ۋتىل - جازۇ تارىبەسىن ىلگەرلەتۇمەن بىرگە، مەملەكتەت-تىڭ ورتا، باستاۋىش مەكتەپتەر ساپاق ورنالاس-تىرۇى جوباسىنىڭ تالايى بويىنشا، از ۇلت ۋتىل - جازۇنىداعى ساباقتاردى دا اشىپ، از ۇلت وقۇش-لارىنىڭ ۋوز ۇلتىنىڭ ۋتىل - جازۇىن ۇيرەنۇ ۇقىمەن تولقى قامتاماسىز ەتىپ، از ۇلتئاردىڭ ۋتىل مادەنيەتىنىڭ جالعاشۇىن، دامۇىن ۋنىمىدى جەبەدى.

◆ شىنجياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايونى 7 ۋتۇرلى تىلدە ورتا، باستاۋىش مەكتەپ وقۇ - اعارتۇىن جۇرگىزدى. قازىر شىنجياڭ مەكتەپكە دەيىنگى تارىبەدە جانە ورتا، باستاۋىش مەكتەپ-تەردە مەملەكتەتتە ۋىر تۇتاس قولدانلانتىن ۋتىل - جازۇ وقئۇىن، ۋوز ۇلت ۋتىل - جازۇىن قوسىپ وقئۇ سىندى قوسى ۋتىل وقۇ - اعارتۇىن جالپى بەتتىك جالپىلاستىرىپ وتىر. مەملەكتەتتە ۋىر تۇتاس قولدانلانتىن ۋتىل - جازۇدى قولدانا بىل-گەندە، وسى زامانغى قوعامعا اناعۇرلىم جاقسى ارالاسۇعا، ۇيلەسۇگە بولادى، مەيلى ۇيرەنۇدە، قىزمەت نىدەۋدە، الەه ارالاسىپ سويلەسۇدە، ساۋدامەن شۇعىلدانۇدا، جۇمىسى سىتسەۋدە بولسىن بارلىغىندا ۋتىپتى دە مول قولايلىلىق بولادى.

وسەك - اياڭ 15: شىنجياڭ لاڭگەستىككە سوققى بەرۇدى سىلتاۋ ەتپ از ۇلتئاردى جانىش-تادى.

شىندىقتىڭ ناقتى جايى - چاپسارى:

◆ تولىقسىز ساناققا نەگىزدەلگەندە، 1990 - جىلدان 2016 - جىلدىڭ سوغىنا دەيىن ۇلتتىق بولىشەكتەۋشى كۇشتەر، ۋدىنى ۇشقارى كۇشتەر، زورلىقتى لاڭگەستىك كۇشتەر شىنجياڭدا نەشە مىڭداعان رەت زورلىقتى كۇش لاڭگەستىك دەلو-لارىن (وقىيعالارىن) جوسپارلاپ تۇدىرىپ، قىرۇار جازىقسىز بۇقارانى زىيانكەستىككە ۇشتراتتى، نەشە جۇزدەگەن قوعام حاۋىپسىزدىگى خالىق ساقششارى قىزمەتتە قۇربان بولپ، قىساپسىز

مال - مۇلىك زىيانعا ۇشراپ، شىنجياڭدىاى ۋار ۇلت خالقىنا اۋىر اپات اكەلدى.

◆ قاتاڭ دا كۇردەلى لاڭگەستىككە قارىسى تۇرۇ جاعىدايى جانە ۋار ۇلت بۇقاراسىنىڭ زورلىق-تى كۇشى لاڭگەستىك قىلمىسنا سوققى بەرۇ، ۋومىر، مال - مۇلىك حاۋىپسىزدىگىن قامتاماسىز ەتۇ سىندى كوكەي تەستى تالابىنا ساي، جۇڭگو-نىڭ شىنجياڭى ‹‹بىرلەسكەن مەملەكتەتتەر ۇيىمە-نىڭ الەمدىك لاڭگەستىككە قارىسى تۇرۇ ستراتەگ-ياسى›› سىياقتى لاڭگەستىككە قارىسى تۇرۇ جاعىندە-داىى ۋىر قىدىرۇ جۇجاتئارنا بەلسەندىلىكپەن ۇن قوسىپ، مەملەكتەتنىڭ لاڭگەستىككە قارىسى تۇرۇ زاڭى مەن اۆتونوميالى رايونىنىڭ قاتىستى زاڭ، زاڭ ەرەجەلەرى بويىنشا بەلگىلى وڭىر-مەن، ۇلتپەن، دىنمەن بايىلانستىرماۇعا تاباندى بولپ، ازاماتئاردىڭ ادامدىق ۇقىمىنا قول سۇققان، الەۋمەتتىك حاۋىپسىزدىككە زالال تىگىزگەن، ۇلتتار نىتتەماعىن بۇلدىرىگەن، مەملە-كەتتى بولشەكتەمەك بولغان زورلىقتى كۇش لاڭگەستىك ارەكەتتەرگە قاتاڭ سوققى بەردى.

2014 - جىلدان بەرى جىيىنى 1588 زورلىقتى كۇش لاڭگەستىك توپ تالقاندىلپ، 12 مىڭ 995 زورلىقتى كۇش لاڭگەسى ەلەمەنتتەر ۇستا-لىپ، 2052 قوپارىلىس جابىدغى قولعا ۋتۇسىرد-لىپ، ۇشقارلىقتىڭ سىنالاپ كىرۇى ۋنىمىدى شاۋجايلانىپ، قوعامنىڭ اماىندىق جاعىدايى كورنەكتى جاقسارىپ، ۋار ۇلت خالقىنىڭ تىر-شىلىك ۇقىعى، سالاماتىق ۇقىعى، دامۇ ۇقىعى سىياقتى نەگىزگى ۇققئتارى ەڭ جوعارى شەكتە قامتاماسىز تىنلىپ، شىنجياڭدا ۋۇرتىسى 4 جىلدان استام ۇاقىت زورلىقتى كۇش لاڭگەستىك دەلوسى تۇلىمادى.

وسەك - اياڭ 16: شىنجياڭنىڭ ”ۇعسۇ، تىيەىلدىك جاساۇ، نواعىستىرۇ“ شاراسى، ”ۇلتتار نىتتەماعىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراغى“ جانە ۇلتتار نىد-تىماعىنىڭ بىرلەسكەن دوستىغى سىياقتى قىيىلدار-دى جۇرگىزىۇ — ۇيعۇر وتباسىلارنىا كىلگىۋ ۋارى باقلاۇ ۇشىن.

شىندىقتىڭ ناقتى جايى - چاپسارى:

◆ 2016 - جىلدان بەرى شىنجياڭ ۋار ۇلت كادىرلارى مەن بۇقاراسى ارانىسندا ”ۇلتتار نىتتەماعىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراغى“ جانە ۇلتتار نىد-تىماعىنىڭ بىرلەسكەن دوستىغى قىيىملىن ورىستە-تىپ، ۋىر مىلليون 110 مىڭ ۋار ۇلت كادىرلارى، جۇمىشى - قىزمەتكەرلەرى ۋىر مىلليون 600 مىڭان استام ۋار ۇلت بۇقاراسىمەن جۇپ قۇرا-دى، دوستاستى، تۇسى بولدى، مۇنىڭ ئىشىندە ۇيعۇر ۇلتىن ۋوز ئىشە العان از ۇلت بۇقاراسى-مەن جۇپ قۇراپ، تۇسى بولغان خانزۇ كادىرلار دا، خانزۇ بۇقاراسىمەن جۇپ قۇراپ، تۇسى بولغان ۇيعۇر ۇلتى كادىرلارىن ۋوز ئىشە العان از ۇلت كادىرلارى دا بار.

◆ ۋار ۇلت كادر - بۇقاراسى ارالاسىپ، نىشەسىپ، نواعىسىپ، ۋوزارا قۇرمەتتەپ، ۋوزارا كۆمەكتەستى، قالىڭ كادىرلار مەن جۇمىشى - قىزمەتكەرلەر وزدەرىنىڭ ەرەكشەلىكتەرى مەن ارتىقىشلىقتارىن تولقى ساۋلەلەندىرىپ، نەگىزگى ساتى بۇقاراسىن بايۇ جولنى كەڭەيتۇگە بەلسەنە جەتەكتەپ، ولاردىڭ ەمدەلۇ، جۇمىستانۇ، وقۇعا ۋتۇسۇ سىياقتى ۋوندىرسى، تۇرمىسى بارىسىنداعى ۋسى جۇزىندىك قىيىشلىقتارىن شەشۇنە كۆمەك-تەسىپ، خالىق تىلەگىنە يە بولغان، خالىق رايىنا ساپكەسكەن كوپتەگەن زىگى ۋسى، ناقتى ۋسى سىتەدى. ساناققا قاراعاندا، ”ۇلتتار نىتتەماعىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراغى“ جانە ۇلتتار نىتتەماعىنىڭ بىرلەسكەن دوستىق قىيىملىنا قاتنىاسقان كادىرلار، جۇمىشى - قىزمەتكەرلەر نەگىزگى ساتىنداعى بۇقا-راعا 940 مىلليون يۇان اقشالاي جىلۇ، 49 مىلليون 210 مىڭ دانا زاتتىق جىلۇ بەرگەن، 18 مىلليون 30 مىڭ جاقسى ۋسى، ناقتى ۋسى سىتەگەن.

وسەك - اياڭ 17: شىنجياڭ بارلىق جەردە بار كامەرا، قول تەلەفون APP، يىتتەرنەت جالپى-لىق ىنفورماتسىياسى سىياقتى جوعارى عىلىم - تەخنىكا تاسىلدەرى ارقىلى ۇيعۇر ۇلتى مۇسۇلمان-دارىن باقلادى.

شىندىقتىڭ ناقتى جايى - چاپسارى:

◆ شىنجياڭنىڭ قالا، اۋىلدارداى الەۋمەت-تىك وڭىرلەر، نەگىزگى جولدار، قاتنىاس توراپنا-رى سىياقتى الەۋمەتتىك ورىندارعا زاڭ بويىنشا كامەرا ورناتۇداعى ماقساتى قوعامدىق جۈنگە ساۋۇ دىگەپىن جوعارىلاتۇ، قلمىستان ۋنىمىدى ساقئانۇ جانە وغان سوققى بەرۇ، وسى شارالار قوعامدىق حاۋىپسىزدىك سەىزمىدى كۇشەپىتتى، ۋار ۇلت بۇقاراسىنىڭ جايپاي قولداۋىنا يە-بولدى. قاتىستى شارالار ۋراقانداي بەلگىلى ۇلتقا باعتتالماغان.

◆ وسى زامانغى عىلىم - تەخنىكا ۋنىمەردى-

اياڭ جانە شىندىقتىڭ ناقتى جايى - چاپسارى

نەن جانە ۇلكەن ساندى مالمەهت ادىسىنەن پايدى-لانىپ قوعامدىق جۈنگە ساۋۇ دەڭگەپىن جوعارد-ىلاتۇ — خالىقئارلىق قوعامداى جالپىلىق ۋدىس. ‹‹ئانخۇا تاڭغى گازەتىنىڭ›› خابارىنا نەگىزدە-لگەندە، ەڭ جالڭا زەرەتتەۋ بايقاۋىنىدا باقلاۇ كامە-راسىنىڭ سانى جاعىندا الەمدە الدىڭغى 10 ورىندا تۇراتىن مەملەكتەتەر ۇلى برىتانيا، گەرمانيا، فرانسىيا، نيدەرلاند قاتارلىلار ەكەن.

وسەك - اياڭ 18: جۇڭگونىڭ شەتەلدە تۇ-راتىن ەلىشخانالارى، كونسۇلخانالارى شەتەل-دەگى ۇيعۇرلارعا پاسپورت جالڭالاپ بەرمەي، ولاردى ەلگە قايتىپ زاڭنان تىسقا-رى قاماۇعا الۇدى نەمەسە اباقئىعا ساۋۇدى قابىلدۇعا ماجبۇرلىقتى.

شىندىقتىڭ ناقتى جايى - چاپسارى:

◆ جۇڭگو ازاماتئارىنىڭ باس بوسئاندىغى مەن شەكارادان شىغۇ - كىرۇ ۇقىعى زاڭ بويىنشا قورعالادى. تەك جۇڭگو قاراستىلىغىنداعى ازامات بولسا، سونداى - اق جۇڭگو ازاماتى ەكەندىگىن ۇزى موبىنداسا بولغانى، جۇڭگونىڭ زاڭدارىنا، زاڭ ەرەجەلەرىنە قايشىلىق جاساماسا، تۇگەلدەي تۇرغان ورىنىنداعى جۇڭگو ەلىشخاناسىنا، كونسۇلخاناسىنا پاسپورتى جالڭالاپ بەرۇدى نە-مەسە تولقتاپ بەرۇدى ۋونىشىش ەتۇنە بولادى. ◆ جۇڭگونىڭ شەتەلدە تۇراتىن ەلىشخانا-سى، كونسۇلخاناسى ‹‹جۇڭخۇا خالىق رەسپۇبلى-كاسىنىڭ شەكارادان شىغۇدى، شەكارادان كىرۇدى باسقارۇ زاڭى››، ‹‹جۇڭخۇا خالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ پاسپورت زاڭى›› سىياقتى زاڭ-ىدارعا، زاڭ ەرەجەلەرگە ساي قاتىستى كاسپىتەر-دى ۋىتىرىپ، ۋار ۇلتىنى ۋوز ئىشە العان شەتەل-دەگى خۇاچىياۋلاردىڭ، خۇارنىداردىڭ زاڭدى ۇققى - مۇددەسىن زاڭ بويىنشا قامتاماسىز ەتە-دى. جۇڭگونىڭ شەتەلدە تۇراتىن ەلىشخانالارد-ىنا، كونسۇلخانالارنىا پاسپورت جالڭالاپ بەرۇ نەمەسە تولقتاپ بەرۇ ۋونىشىنىن ۇسىنغان جۇڭگونىڭ شىنجياڭنىا قاراستى ادامداردىڭ تەكسەرىپ بەكىئۇدەن ۋوتىپ قاتىستى زاڭدار-عا ۇيلەسكەندەرى قابىلداندى نەمەسە بەكىتىل-دى.

وسەك - اياڭ 19: جۇڭگو ۇكەمەتى شەتەل-دىك تىلشلىەردىڭ شىنجياڭغا بارىپ تىلشلىك جا-ساۋىنا رۇقسات تەپەدى.

شىندىقتىڭ ناقتى جايى - چاپسارى:

◆ شىنجياڭ اشىق ۇستالغان وڭىرگە جاتا-دى، ‹‹جۇڭخۇا خالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ شەتەل-دىك تۇراقى تۇراتىن اقپارات قۇرىلمىدارىنىڭ جانە شەتەلدىك تىلشلىەردىڭ تىلشلىك جاساۇ ەرەجەسىندەگى›› بەلگىلەمەگە ساي، شەتەلدىك تىلشلىەر جۇڭگونىڭ زاڭدارىنا بويىسۇنۇ، قاتىستى راسمىياتئاردى ەتەۋ العى شارئتىندا شىنجياڭغا كەلىپ تىلشلىك جاساۋىنا ابدەن بولادى. جۇڭگو ۇكەمپەتىنىڭ شەتەلدىك تىلشلىلەردىڭ شىنجياڭغا بارىپ تىلشك جاساۋىنا رۇقسات ەتپەۋ جاعىدايى ورىن تەپكەن جوق.

◆ 2018 - جىلدىڭ سوغىنان بەرى خالىقا-راللىق ۇيىمداردىڭ ۋمانساپتىلارىن، دىپلوماتتار-دى، اقپارات قۇردالارىنىڭ تىلشلىەرىن، ۋدىنى كۆسەمدەردى قامتەن جالپى 100دەن استام مەم-لەكت، توپ - ۇجىمىنان 1200 نەشە ادام شىنجياڭغا ساپارلاي كەلدى.

◆ 2019 - جىلى 9 - ايدىڭ 3 - كۇنىنەن 7 - كۇنىنە دەپىن امەرىكا مەملەكتىنىڭ رادىيو سەرىك-تەستىگىنىڭ (NBC) تىلشلىەرى شىنجياڭغا كەلىپ تىلشلىك جاساپ، خابار جازدى.

◆ 2020 - جىلى 12 - ايدا ۇلى برىتانيا رادىيو سەرىكتەستىگىنىڭ (BBC) تىلشلىلەرى شىنجياڭنىڭ كۇشارى سىياقتى جەرلەرگە بارىپ تىلشلىك جاساپ، خابار جازدى.

وسەك - اياڭ 20: بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ ادامدىق ۇققى سىتسەرى جۈنىدەگى جوعارى دارەجەلى ۋمانساپتىسى شىنجياڭدا ساپار-دا بولسا شەكتەمەگە ۇشرايدى.

شىندىقتىڭ ناقتى جايى - چاپسارى:

◆ جۇڭگو جاق بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ ادامدىق ۇققى سىتسەرى جۈنىدەگى جوعارى دارەجەلى ۋمانساپتىسى باچەلەتتىڭ جۇڭگودا ساپاردا بولۇىن ۋارى شىنجياڭدا ەكسكۇرسىيادا، ساپاردا بولۇىن قارىسى الادى، سونداى - اق بىرلەسكەن مەملەكتەتتەر ۇيىمى جا-عىمەن باستان - اياق تەغىز قارىم - قاتىناستى ساقئاپ كەلدەدى.

وسەك - اياڭ 21: شىنجياڭ ۋىسلام ۋدىنىن جانىشتادى، ۋدىنى سەنىم ەركىندىگىن شەكتەدى.

شىندىقتىڭ ناقتى جايى - چاپسارى:

◆ ۋدىنى سەنىم ەركىندىگىنە قۇرمەت ەتۇ جانە ونى قورعاۇ — جۇڭگو ۇكەمپەتىنىڭ ۇزاق

ۇاقىت تاباندى بولغان نەگىزگى ساياساتى. ‹‹جۇڭخۇا خالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ نەگىزگى زا-ڭىنىڭ›› 36 - تارماغىندا: جۇڭخۇا خالىق رەسپۇبلىكاسى ازاماتئارىنىڭ ۋدىنى سەنىم ەرىك-ىدىگى بار دەپ بەلگىلەنگەن. ۋدىنى سەنىم ەر-كىندىگىنىڭ نەگىزگى زاڭ پرىنسىپى شىنجياڭدا جالپى بەتتىك تىياناقتاندىرىلدى، شىنجياڭدا از-ماتئاردىڭ ۋدىنى سەنىم ەركىندىگى ۇقىعى تولىق قامتاماسىز ەتىلدى، دىنگە سەنەتتىن از-ماتئاردىڭ ۋدىنى سۇيسىيەنشلىگىنە، سەنىم قا-جەتتەنە جانە ادەت - عۇرىپىنا تولىق قۇرمەت ەتىلدى، زاڭدى ۋدىنى قىيىلدار زاڭ جاعىنان قامتاماسىز ەتىلدى، ۋدىنى مادەنيەت مۇرالارى ۋونىمدى قورعالدى.

◆ شىنجياڭ خانزۇ ۋتىلى، ۇيعۇر ۋتىلى، قازاق ۋتىلى، قىرعىز ۋتىلى سىياقتى 4 تىلدە ‹‹قۇران كارىم››، ‹‹بۇخارى حادىستەرىنىڭ ناقتى ەستەلىككە نىنغان جاۋھارلارى›› سىياقتى ۋدىنى كلاسسىك كىتاپئاردى اۋدارىپ باسپادان شىعارىپ، ۋار ۇلت دىنگە سەنەتتىن بۇقاراسىنىڭ ۋدىنى بىلىمدەرگە يە بولۇىنا قولايلىلىق جاراتتى. ◆ شىنجياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايوندىق ۇكىمەت 1996 - جىلدان بەرى، 2020 - جىلى جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيىرۇس وكپە قابىنۇ نىدەتى سەبە-بىنەن كۇشىنەن قالدىرىلۇدان سىرت، ۋار جىلى شەكارادان شىغۇ - كىرۇ، ەمدەۋ، اسى - سۇ سىياقتى جاقئاردا جوعارى ساپالى قىزمەت ەتەپ، قاجعا بارۇ قىيىملىك حاۋىپسىز، ۋئارتىپتى بولۇىنا شىنايى كەپىلدىك ەتىپ، جەرگىلىكتى ورىنداعى شارئت - جاعىدايى بار ۋار ۇلت مۇسۇلماندارنىڭ قاجىشلاۇ مىندەتىن ۋساتى تامامادۇىن قامتام-سىز ەتتى.

وسەك - اياڭ 22: شىنجياڭ مەشىتتەردى كەڭ كۆلەمدە شاقتى.

شىندىقتىڭ ناقتى جايى - چاپسارى:

◆ شى